

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 9. Vtrum bonitas voluntatis dependeat ex conformitate ad voluntatem
diuinam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Obiectio

Dices, Electio secundum se habet esse morale, vt supra dictum est: ergo intentio non se habet ad illam instar formæ tribuentis ei esse morale. Consequentia patet, Quia ideo actus interior se habet ad exteriorem instar formæ, quod exterior per se non habeat esse morale: ergo cum electio per se habeat esse morale, non suberit alteri actui tamquam suæ formæ.

Solutio.

Respondeo, Hac ratione bene probari electionem, vt sit bona vel mala, non necessariò considerari vt informatam intentione; tamen non probat, quin possit sic considerari. Ratio est, Quia totum esse electionis pendet ab intentione tamquam à propria causa; vnde ratione istius dependentiæ & intrinsecæ connexionis censerì potest vnus numero actus cum intentione: nam vbi est vnus propter vnum, non censetur nisi esse vnus. Itaque intentio, electio, & opus externum sunt vnus numero actus in genere moris.

95
Quomodo
intentio &
electio sint
vnus actus
moraliter.

Aduerte tamen, Non esse hîc tantam vnitatem moralem, quanta est in actu interno & externo, vt patet ex supradictis. In actu enim interno & externo est tantum vnus esse morale communicatum actui externo per denominationem extrinsecam: in electione & intentione est duplex esse morale; sed ob dependentiam alterius ab altero censetur vnus; sicut fons & riuus, radix & rami, lux & radij, cognitio causæ & effectus censentur vnus.

Tota bonitas
intentionis
semper
redundat
in electionem
& in opus, si
opus sit
capax bonitatis.

Hinc sequitur, Etiam si bonitas electionis & operis, ratione obiecti aut inefficacitatis, non assequatur bonitatem intentionis; tamen totam bonitatem intentionis semper redundare in electionem & in opus: quod tamen intelligendû est, si opus quod eligitur sit capax bonitatis: est enim malitia intentionis sufficiens ad malitiam electionis & operis, & ideo tota malitia intentionis semper redundat in electionem; tamen bonitas intentionis non sufficit ad bonitatem electionis & operis; sed requiritur, vt opus quod eligitur saltem non sit malum; alioqui bonitas intentionis non poterit ei communicari.

96

Tertia Conclusio, Tota bonitas & malitia quam habet intentio ex perfectione graduum, etiam redundat in electionem, & in opus externum. Sequitur ex secunda conclusione.

Electio &
opus externum
est melius
quod intentio
est vehementior.

Hinc fit vt ceteris paribus electio & opus est melius vel peius, quò intentio fuerit vehementior: vt si ex feruenti affectu charitatis des electio, illa electio erit melior, quam si ex minori affectu; quia meliore intentione inveniatur.

Aduerte tamen, Non ideo electionem in se ipsa, seu intrinsecè esse meliorem vel peiorem; nam fieri potest vt intentio sit valdè feruens, & electio sit valdè remissa, & quodammodo inuoluntaria: vt cum quis ex magno affectu sanitatis eligit cauterium; vel ex ardenti charitate in Deum eligit martyrium: tamen etiam tunc electio & opus consequens censentur meliora per denominationem extrinsecam; quatenus à perfectiore intentione, sub qua veluti sub forma considerantur, procedunt.

97
Quantitas
voluntatis
& operis,
non semper
sequitur
quantitatem
intentionis.

Quarta Conclusio, Si perfectio intensiua voluntatis, vel operis externi comparetur ad intentionem, tamquam ad obiectum (vt quando quis vult feruenter amare, dolere, operari, &c.) quantitas voluntatis & operis non semper sequitur

quantitatem intentionis. Hæc conclusio sequitur ex prima. Ratio est, Quia non est in hominis potestate consequi, quidquid optat. Hinc fit, vt non possit tantum mereri, quantum vult mereri.

Dices; voluntas pro facto reputatur, quando opus non est in nostra potestate.

Quandâ
voluntas
reputatur
pro facto.

Respondeo, Hoc in meritis & demeritis verum esse, quando voluntas ex se est efficax operis, & solum extrinsecus impeditur; non autem aliàs.

ARTICVLVS IX.

Virum bonitas voluntatis dependeat ex conformitate ad voluntatem Diuinam?

Conclusio est, vt voluntas hominis bona sit, requiritur vt diuinæ voluntati conformetur. Ratio est, quia bonitas voluntatis pendet ex recto ordine ad summum bonum: atqui hic rectus ordo ad summum bonum est primariò in voluntate diuina: ergo omnis alia voluntas est bona ex conformitate cum voluntate diuina. Consequentia probatur; quia id quod est primum in suo genere, est reliquorum mensura.

98
Affirma-
tur.

Notandum est, non esse necessarium vt voluntas nostra in suis motibus internis & externis intendat hanc conformitatem cum voluntate diuina; sed satis est, vt sic omnia velit & peragat, vt in ipso exercitio, consecutione quadam, hæc conformitas resultet.

Quidam
hanc con-
formitatem
sufficiat.

ARTICVLVS X.

Virum voluntas nostra debeat conformari diuinæ voluntati in voluto?

Conclusio est, voluntas nostra debet conformari diuinæ in voluto formali, non autem in voluto materiali.

99

Notandum est, quatuor modis voluntatem nostram diuinæ posse conformari, vt colligitur ex D. Thoma. Primò, In voluto materiali; vt quando idem volumus quod Deus vult; & tunc dicitur conformis materialiter. Secundò, In voluto formali; id est, in ratione volendi; vt quando ob eandem causam volumus, ob quam Deus vult; & tunc dicitur conformis formaliter. Tertio, Secundum rationem causæ efficientis & effectus; vt quando volumus id, quod Deus vult nos velle; & tunc dicitur conformis effectiue, vel etiam obiectiue; quia voluntas nostra tunc est obiectum voluntatis diuinæ. Quarto, Secundum rationem principij formalis quo volumus; vt quando volumus aliquid ex affectu vel habitu charitatis in Deum, sicut Deus omnia quæ vult, ex affectu erga suam bonitatem vult. Hæc tamen conformitas reducitur ad formalem. His positis, duo sunt dubia.

Quatuor
plex con-
formitas
cum vo-
luntate
diuinæ.

DVBIVM